

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 19/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť G., s. r. o., B., zastúpeného advokátom JUDr. R. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 15C/157/2007-62 z 20. novembra 2007 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/55/08-98 zo 7. mája 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť G., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. augusta 2008 doručená sťažnosť G., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 15C/157/2007-62 z 20. novembra 2007 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17Co/55/08-98 zo 7. mája 2008.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v konaní o zaplatenie 3 149 Sk s príslušenstvom, ktoré začalo jeho žalobou a návrhom na vydanie platobného rozkazu podanými na okresnom súde 6. augusta 2007. Žalovaná suma predstavovala nedoplatok dodávok a služieb spojených s užívaním bytu, ktoré si žalobca nárokoval ako správca bytového domu v období, keď uvedený nedoplatok vznikol. Okresný súd na základe návrhu vydal 10. augusta 2007 platobný rozkaz č. 1RO/788/2007, ktorý odporcovia včas napadli odporom. Podstatou námietok odporcov bolo tvrdenie, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby, pretože ním vykonávaná správa skončila 31. marca 2007 výpoveďou zmluvy o výkone správy. Žalobca tvrdil, že táto výpoveď mu nebola doručená a navrhol vykonanie dôkazov na preukázanie tohto tvrdenia. Okresný súd rozhodol vo veci tak, že návrh žalobcu zamietol v celom rozsahu. Podľa sťažovateľa okresný súd nevykonal ani jeden z ním navrhnutých dôkazov. Na základe odvolania sťažovateľa vo veci rozhodoval v opravnom konaní krajský súd, ktorý potom, ako doplnil dokazovanie, potvrdil rozsudok okresného súdu.

Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že *„v podobnej veci, ktorá je po právnej stránke úplne rovnaká a po skutkovej stránke takmer rovnaká, Krajský súd Banská Bystrica v odvolacom konaní ... zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica ..., ktorým Okresný súd Banská Bystrica zamietol obdobnú žalobu podanú sťažovateľom“*.

Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd a aj krajský súd svoje rozsudky *„vydali bez vykonania podstatných dôkazov navrhnutých sťažovateľom za účelom zistenia rozhodujúcich otázok pre vydanie meritórneho rozhodnutia v predmetnom súdnom konaní (ide najmä o otázku platnosti výpovede zo zmluvy o výkone správy a o otázku doručenia výpovede zo zmluvy o výkone správy sťažovateľovi ako nevyhnutné predpoklady skončenia sťažovateľom vykonávanej správy bytového domu), obidva tieto rozhodnutia sú založené na neúplne zistenom skutkovom stave veci, čím bola súčasne sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom“*.

Sťažovateľ preto žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu garantované v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 07. 05. 2008 č. k. 17Co/55/08-98 a rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 20. 11. 2007 č. k. 15C/157/2007-62 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 07. 05. 2008 č. k. 17Co/55/08-98 a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 20. 11. 2007 č. k. 15C/157/2007-62 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podmienky konania o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 20 a § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 344/06, I. ÚS 88/07).

Ústavný súd ďalej uvádza, že ako nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti mu prislúcha kontrola dodržiavania ústavných princípov a ich správnej aplikácie v postupe a rozhodnutiach orgánov verejnej moci (v danom prípade všeobecného súdu). Ústavný súd nezasahuje do postupov a rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré spĺňajú atribúty zákonnosti a ústavnosti. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly ústavného súdu len za predpokladu, že sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň majú za následok porušenie základného práva alebo slobody. V prípade, ak ústavný súd zistí, že skutkové a právne závery všeobecného súdu obstoja v konfrontácii s ústavou, medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, či právnymi predpismi nižšej právnej sily, nemá dôvod do jeho rozhodnutia zasahovať (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 77/05).

Ústavný súd preskúmal sťažovateľom namietané rozsudky všeobecných súdov. Z priloženej kópie rozsudku krajského súdu sp. zn. 17Co/55/08 ústavný súd zistil, že odvolací súd prerokoval vec v rozsahu danom odvolaním podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a skôr ako vo veci rozhodol, doplnil dokazovanie vyžiadaním si ďalších listinných dôkazov a svedeckými výpoveďami dvoch svedkov – konateľa sťažovateľa a predsedu spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Súd zisťoval, či sa k 31. marcu 2007 skončila správa sťažovateľa v bytovom dome, v ktorom sú žalovaní vlastníkmí bytu, teda, či bola zmena odsúhlasená vlastníkmí v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov a skúmal tiež otázku, či a kedy bola doručená výpoveď sťažovateľovi. V odôvodnení rozhodnutia krajského súdu je okrem iného uvedené: *„Žalobca argumentoval tým, že zmena výkonu správy nebola vlastníkmí bytov a nebytových priestorov odsúhlasená, ďalej že mu neboli doručené výpovede vlastníkov bytov a nebytových priestorov a teda, že ani výpovedná lehota nezačala plynúť. V tejto súvislosti odvolací súd doplnil dokazovanie vyžiadaním si listinných dôkazov, ktoré boli pripojené k žiadosti o zaregistrovanie spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov...“*. Na základe dôkazov vykonaných pred prvostupňovým aj odvolacím súdom dospel krajský súd k záveru, že *„rozsudok okresného súdu je vecne správny a žalobca*

nie je aktívne legitimovaný na vymáhanie nedoplatkov od žalovaných, pretože ním vykonaná správa bytového domu... sa skončila k 31. 3. 2007. Pri tomto konštatovaní odvolací súd vychádzal zo znenia zák. č. 182/1993 Zb. v znení účinnom do 30. 06. 2007, z ktorého paragrafového znenia vyplýva, že zmena výkonu správy musí byť odsúhlasená vlastníkami, konkrétne 2/3 väčšinou vlastníkov bytov a nebytových priestorov“. Odvolací súd pritom konštatoval, že k úspešnému hlasovaniu o zmene výkonu správy došlo až na schôdzi konanej 20. septembra 2006, keď za zmenu hlasovalo 93 vlastníkov bytov, pričom 2/3 väčšina vlastníkov bytov podľa zákona potrebná na odsúhlasenie zmeny predstavovala 92 hlasov. Odvolací súd zároveň mal preukázané, že vlastníci bytov a nebytových priestorov chceli 27. septembra 2006 doručiť žalobcovi uznesenie zo schôdze vlastníkov nebytových priestorov, a tým vlastne aj výpoveď zo zmluvy o výkone správy potom, ako konateľ žalobcu dve predchádzajúce zásielky obsahujúce uvedené listiny podľa názoru odvolacieho súdu bezdôvodne odmietol prevziať. Traja členovia spoločenstva 27. septembra 2006 „navštívili žalobcu v sídle jeho spoločenstva s tým, že mu doručia uznesenie zo schôdze konanej dňa 20. 09. 2006 spolu s pripojenými výpoveďami jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov a doručenie týchto listín chcel zmariť konateľ žalobcu V. G. tým, že listiny odmietol prevziať... Odvolací sú má za to, že žalobca (jeho konateľ) bezdôvodne odmietol uvedené písomnosti (uznesenie zo schôdze vlastníkov bytov z 20. 9. 2006 a výpovede zmlúv o výkone správy) prevziať, preto ich treba považovať za doručené týmto dňom 27. 9. 2006 (analogicky podľa § 50 O. s. p.). V opačnom prípade by spoločenstvo nikdy nedokázalo výpoveď zo zmluvy o výkone správy žalobcovi, ktorý sa doručeniu vyhýba, účinne doručiť. V konaní bola jednoznačne preukázaná vôľa vlastníkov bytov a nebytových priestorov ukončiť správu bytového domu, v ktorom sú vlastníkami bytov žalobcom, výpovedná lehota zo zmluvy začala plynúť 01. 10. 2006 a uplynula 31. 03. 2007... “

Z odôvodnenia uvedených rozhodnutí je zrejmé, že tak okresný súd (v prvostupňovom konaní), ako aj krajský súd (v rámci preskúmania prvostupňového rozsudku okresného súdu) sa námietkami sťažovateľa vecne zaoberali. Závery krajského súdu (ktorý sa v podstate stotožnil so závermi súdu prvého stupňa) možno považovať z ústavného hľadiska za dostatočné a relevantné.

Pokiaľ ide o námietku neústavnosti rozhodnutia ústavného súdu, ústavný súd vychádza z princípu subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy.

Proti rozhodnutiu okresného súdu je prípustný opravný prostriedok na krajský súd, ktorý sťažovateľ nevyužil.

V tejto časti ústavný súd sťažnosť odmieta z dôvodu nepríslušnosti.

Krajský súd vo svojom rozsudku vyhodnotil vykonané dokazovanie a na sporné otázky namietané sťažovateľom dal kvalifikované odpovede. Nemožno preto tvrdiť, že by rozsudok krajského súdu vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu a bol tak zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Otázka posúdenia bezdôvodnosti odopretia prijatia písomnosti a fiktívneho doručenia bola výlučne vecou všeobecného súdu a z obsahu odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že ju krajský súd posúdil so zreteľom na všetky relevantné okolnosti prípadu. Skutočnosť, že sťažovateľ má odlišný názor, nezakladá porušenie označeného základného práva podľa ústavy. Ústavný súd preto nemá dôvod zasahovať do záverov krajského súdu, ktoré nie sú arbitrárne ani zjavne neodôvodnené. Preto bolo potrebné podanú sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú.

Na námietku sťažovateľa, že krajský súd v minulosti rozhodol v podobnej veci, ktorá je po právnej stránke úplne rovnaká a po skutkovej stránke takmer rovnaká, odlišným spôsobom, keď zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým ten zamietol obdobnú žalobu podanú sťažovateľom, ústavný súd uvádza, že v rozsudku sp. zn. 17Co/15/2008 krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie najmä z dôvodov, že prvostupňový súd nezisťoval, či došlo platne k ukončeniu zmluvy o výkone správy s navrhovateľom, či zmluva skončila alebo trvá a či bola navrhovateľovi doručená výpoveď zo zmluvy o výkone správy, čo nie je zhodné s posudzovaným prípadom, pretože v tomto odvolací súd doplnil dokazovanie a prijal rozhodnutie až po zistení skutkového stavu a zodpovedaní uvedených otázok bez ďalších pochybností.

Ústavný súd poznamenáva, že nie je úlohou ústavného súdu, ktorého právomoci sú odvodené z čl. 124 ústavy, vykonávať zjednocovanie právnych názorov okresných súdov.

Ústavný súd je toho názoru, že v tomto prípade rozhodol krajský súd ústavne konformným spôsobom a sťažnosť sťažovateľa preto posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2009